

A nyugat-dunántúli régió akciócsoportjainak javaslatai a LEADER program fejlesztésére vonatkozóan

A nyugat-dunántúli régió LEADER helyi akciócsoportjainak képviselői 2010. július 21.-én Zalaszentgróton szakmai műhelynap keretében tárgyalták meg a támogatási rendszerrel kapcsolatos problémáikat, észrevételeiket, javaslataikat.

Az egyeztetésen az akciócsoportok tolmácsolták a pályázóikon keresztül szerzett tapasztalataikat, valamint képviselték tagságuk érdekeit is *(a 13 régióbeli LEADER HACSNak összesen 607 önkormányzat, 628 vállalkozás és 502 civil szervezet tagja van).*

A műhelynapon az akciócsoportok az alábbi problémákat tekintették a legjelentősebbeknek:

1. A jelenlegi pályázati rendszer túlbonyolított és túlleellenőrzött. Túl sok idő telik el a pályázatbeadáستól a döntésig.
2. A támogatási feltételrendszer értelmezéséhez szükséges instrukciók, információk nincsenek meg időben. Állásfoglalások vannak pályázati kiírások és egyértelmű mellékleti és pályázatkezelői listák helyett. Nincs meg a jogszabályi hierarchia.
3. A pályázóknak irracionális mennyiségű időt és pénzt kell pályázatuk elkészítésébe fektetni ahhoz képest, hogy a siker egyáltalán nem garantált.
4. Az „IIR” rendszer és a pályázati dokumentáció alapvetően agrár-beruházási szemléletű, amely nem tudja megfelelően kezelni a vidékfejlesztési projekteket.
5. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia rendszere túl bonyolult, nem követhető, a pályázók számára értelmezhetetlen.
6. A jelenlegi döntési mechanizmusban *(minimumpontoszám, sematizált értékelési szempontrendszer stb.)* a HACSN-ok döntési jogköre nem érvényesül.
7. A HACSN feladatellátás lekorlátozódott a pályázat ill. kérelemkezelésre és a túlzott önadminisztrációra, nincs elegendő idő és kapacitás a hagyományos vidékfejlesztési feladatok ellátására.
8. A HACSN-ok működésének finanszírozása jelenlegi formájában nem megfelelő, több munkaszervezet hónapokon belül fizetéképtelenné válik *(vagy már azzá vált).*
9. A nyugat-dunántúli HACSN-ok feladatellátásuk százalékos értékelésén keresztül kiszolgáltatottak az IH-nak, MVH-nak. A jelenlegi rendszerben a HACSN-ok minden igyekezetük és akaratuk ellenére is részesülhetnek százaléklevonásban, ezáltal pénzügyi büntetésben.
10. A nyugat-dunántúli régióban a HACSN-ok nem tudnak kiegészítő bevételekhez jutni, mert az MVH az adott közhasznú tevékenységek kapcsán is levonja a felmerülő költségeket illetve arányosítást kér.

A műhelynapon az akciócsoportok az alábbi javaslatokat fogalmazták meg a LEADER program fejlesztését illetően:

0. A rendszer átalakításának és működtetésének legfontosabb szempontja legyen a LEADER 7 alapvének betartása.
1. Javasoljuk ügyfélbarát, a jelenleginél egyszerűbb pályázati rendszer kialakítását. Például egyszerűbb elektronikus pályázati rendszer *(EPER-hez hasonló)* bevezetésével.
2. Csak akkor kerüljön kiírásra egy pályázat, ha annak feltételei biztosítva vannak *(pl. jogszabályok, formanyomtatványok, útmutatók, GYIK felület stb.)* a pályázók és a munkaszervezet részére. A III. tengelyes és a LEADER pályázatok időeltolódással kerüljenek meghirdetésre.
3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák a következő felülvizsgálatkor az elektronikus felület alkalmazása helyett egyszerűsített módon, a helyi igényeket kielégítő tervezői szabadsággal, túellenőrzés nélkül kerüljenek átdolgozásra. *(pl. word, excel használata)*
4. A pályázatok kezelését egyszerűsíteni kell. A Ket. hatálya alól ki kell vonni az ÚMVP III. tengely és a LEADER program pályázatait.
5. A döntéshozatali mechanizmusban kerüljön erősítésre a HACS-ok helyi autonómiája. A HACS-oknak legyen lehetőségük a valós projektkiválasztásra *(pl. az értékelési szempontok szabad meghatározásával)*.
6. Javasoljuk újragondolni a HACS-ok működését a teljesítmény, a finanszírozás, a felelősség és az irányítás szempontjából a LEADER alapelveknek megfelelően.
7. A HACS-ok működésének pénzügyi feltételeit biztosítani kell. *(Például 20%-os 2015-ig elszámolandó előleg; max. 60 napos finanszírozási határidő; hibás elszámolás esetén alkalmazott büntető %-ok eltörlése.)*
8. Javasoljuk, hogy a HACS-ok feladatellátásában növekedjen a hagyományosan LEADER feladatokra: a tanácsadásra, felkészítésre, hálózatszervezésre, projektgenerálásra, a társadalmi-, gazdasági kohézió erősítésére fordított idő.
9. Javasoljuk az MVH-tól HACS-ok részére delegált feladatok felülvizsgálatát, ésszerűsítését. Amennyiben e feladatok valamely része elkerülne a HACS-októl, az akciócsoportoknak legyen joguk és eszközük a pályázatok, források folyamatos nyomonkövetésére *(pl. IIER rendszerben olvasási jogkör biztosítása a HACS-ok részére)*.
10. A HACS-ok MVH felé történő működési költség elszámolásának indokolatlan korlátainak, bürokráciájának csökkentését javasoljuk. A keretekkel visszaélő HACS-ok külön kerüljenek szankcionálásra a „*kollektív büntetés*” helyett.
11. A HACS-okat érintő döntések, jogszabályok előkészítésébe kerüljenek az akciócsoportok ténylegesen bevonásra. *(Például LEADER egyeztető fórumok összehívásával.)*
12. Javasoljuk a HACS-ok és az MVH ill. IH közötti viszony alapvető átalakítását a partnerség elvének megfelelően, biztosítva a folyamatos kommunikáció lehetőségét. *(Például az MVH, IH belső eljárásrendek legyenek nyilvánosak a könnyebb megfelelés érdekében)*

Tudomásunk szerint a HACS-ok felkészületlensége is felmerült annak okaként, hogy a pályázatkezelés folyamata lassú illetve az MVH leterheltsége nőtt. Meggyőződésünk, hogy a lassúság alapvető oka nem a HACS-ok felkészületlensége, hanem a rendszer túlbürokratizáltsága.

A nyugat-dunántúli régió 13 LEADER helyi akciócsoportja állást foglalt arról is, hogy szívesen részt vesz a LEADER program megújítását célzó jövőbeni, országos keretek között zajló szakmai munkában.

Kelt.: Zalaszentgrót, 2010. július 21.

Készítette:

Alpokalja-Ikvamente LEADER Egyesület

Göcsej-Hegyhát LEADER Egyesület

Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület

Őrség Határok Nélkül Egyesület

Pannónia Kincse LEADER Egyesület

Rábaköz Vidékfejlesztési Egyesület

Sághegy LEADER Egyesület

Szigetköz – Mosoni-sík LEADER Egyesület

UTIRO LEADER Egyesület

Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület

Zalai Témautak Szolgáltató Nonprofit Kft.

Zala Termálvölgye Egyesület

Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület